

Orientació professional i competència social

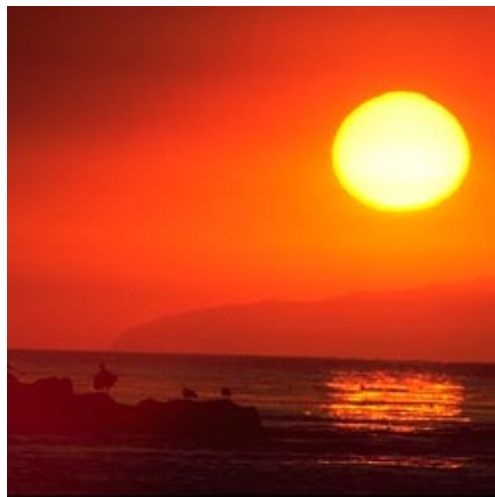
Ser competent no vol dir ser competitiu.

Tot d'una, potser per necessitat, potser per allò dels corrents de la moda o del ja tan conegut «ara toca» usem, a tort i a dret, un nou vocable per enunciar, el que sembla, un nou concepte. Quan parlem de competència no ens hauria de sonar gens estrany. Tanmateix, els currículums ja parlen de competències i de capacitats. Però, la realitat ens fa veure que no resulta massa fàcil d'establir fronteres entre termes tan versemblants. De fet, parlar de competències és parlar també de capacitats. De totes formes hi ha algun matís: mentre la capacitat se situa en el pla de la disposició i de la potencialitat, la competència ho fa en el del reconeixement. És a dir, a part de semblar competent, cal demostrar-ho de forma acreditada i, arreu, sentim parlar de competències clau, competències socials, també professionals... quanta competència de cop! Però la certesa és que el món del treball

també comença a familiaritzar-se amb aquesta terminologia tot i que no es parla de competitivitat –malgrat hi és– terme que, sovint, no agrada, però que, en definitiva,

regeix o pot regir moltes de les decisions que hom arriba a prendre.

Apropem-nos a la reflexió que fa Alfons Cornella a si@infonomia.com dient que el futur no es prediu, sinó que s'inventa i que les empreses que tindran èxit seran les que sàpiguen *observar l'entorn i descobrir...*, *utilitzar la tecnologia per facilitar l'intercanvi...* i *projectar emocions cap als clients*. Quines són les paraules clau? *Futur, innovar, inventar, idees, descobrir, transformar...* Veiem que cada una d'aquestes paraules inclou totes les competències bàsiques que s'han de poder arribar a tenir a partir del reconeixement i desenvolupament de les pròpies capacitats? Tenir en compte, des de l'escola, les necessitats i demandes socials i, saber analitzar la manera que cadascú ho viu i ho veu és l'orientació professional que volem.

parlem de:

Habilitat i competència social 2

Manuel Segura

Un projecte que ens humanitza 4

Fèlix Martí

La nostra intervenció i orientació 5

EP Granollers - EP Sarrià -

EP Mataró - EP Olot

Un grup de projecte 9

Montse Basseda

Habilitat i competència social

Parlem amb Manuel Segura.

Manuel Segura és jesuïta. Estudià filosofia a Sant Cugat i teologia a Anglaterra. És llicenciat en teologia i doctor en filosofia i ciències de l'educació. Ha estat uns anys a Paraguai i a Xile –en temps d'Allende–, i ha exercit de professor a l'Escola de Magisteri i al Departament de Psicologia Evolutiva i Educativa a la Universitat de La Laguna. Actualment es dedica a la pastoral universitària i a donar cursos de competència social al professorat per a tot l'estat espanyol. Té publicat un curs sobre competència social i diferents tractats sobre delinqüència juvenil.

Per què un programa de competència social? És necessari?

Sempre ha estat necessari saber-se relacionar bé, assertivament (ni agressivament ni passiva), però ara, més que mai, es fa necessari saber-se relacionar bé, per dos factors nous: l'agressivitat creixent, en bona mesura fomentada i modelada pels mitjans de comunicació social i per la desestructuració familiar, que dificulta més que abans que els infants siguin educats, des de petits, per a relacionar-se.

És un mètode de treball, amb tècniques pròpies? Cal una formació específica?

El programa és, sobretot, uns continguts. Consta de tres parts: *habilitats cognitives, desenvolupament moral i habilitats socials*. A la primera part, segueix la teoria de H. Gardner sobre la *intel·ligència interpersonal* i de Spivack sobre *pensaments per a relacionar-se*. S'entrena els alumnes en *saber definir una situació, buscar solucions alternatives, preveure'n les conseqüències, posar-se al lloc de l'altre i saber planificar els mitjans* per aconseguir els seus objectius. A la segona part, discutint els dilemes morals, s'intenta ajudar l'alumnat a créixer en els successius estadis morals de Kohlberg. A la tercera fase, es practiquen les habilitats socials més freqüents i

necessàries: demanar un favor, ser agraït, mostrar el seu desacord, presentar una queixa, negociar...

A cada una d'aquestes parts es fa servir una tècnica diferent: en la primera, discussió en petit i gran grup sobre situacions interpersonals; en la segona, discussió de dilemes morals trets de la vida o de la literatura juvenil; en la tercera, «role-playing», segons el mètode de Michelson i de Goldstein. L'educador necessita una formació específica, que pot donar-se en un breu curs, d'entre vuit i dotze hores. Necessita, també, empatia amb els seus alumnes, una certa agilitat mental i un sa optimisme.

A què ens referim quan parlem d'habilitats socials?

Hi ha dos possibles significats. La majoria d'autors limiten les habilitats socials al to de veu, a la distància respecte a l'interlocutor, al contacte ocular... Tot això és necessari d'entrenar-ho, però no és suficient. Jo entenc que l'habilitat social s'identifica amb l'assertivitat i és el resultat de les dues primeres parts de les quals abans en fèiem esment: les habilitats cognitives i el creixement moral. Una persona que domina aquells cinc «pensaments per a la relació» esmentats i que està, com a mínim, en el segon estadi moral de Kohlberg (el de la llei del Talió), només necessita un petit entrenament en les habilitats bàsiques perquè se'l pugui considerar, ja plenament, com a socialment hàbil.

Quina relació hi ha entre habilitats socials i valors?

Crec que ja ha quedat clar amb el que he dit fins ara. Si a un delinqüent li ensenyem habilitats socials exteriors, mecàniques, sense canviar el seu sentit moral, sense que

tingui valors morals, serà un delinqüent hàbil. L'adquisició de valors morals és una de les tres parts fonamentals de la competència social.

El programa ajuda l'educador, preocupat i sense recursos, per atendre tota la problemàtica de l'alumnat?

Moltíssim. En primer lloc, pot ajudar-lo a clarificar-se ell mateix, en la seva habilitat cognitiva i en les seves relacions personals. Però, sobretot, el pot ajudar per ensenyar a pensar els alumnes, per entrenar-los en el treball en grup i per a motivar-los. I no és pas poca cosa!

Parlar de relacions interpersonals, pot aixecar barreres entre els individus?

Sí, sens dubte. Hi ha gent que té por a la relació amb els altres. Però si alguna cosa té clara la psicologia és que no som, primer, persones i, després, ens relacionem, sinó que ens fem persones en relacionar-nos. Així que, per moltes barreres que existeixin, hem d'ajudar a tothom a relacionar-se bé. Si no, no seran persones sanes i tindran el perill d'acabar amb greus malalties mentals.

La intel·ligència emocional, quin paper hi juga?

Jo entenc que el que Goleman anomena «intel·ligència emocional» coincideix, bàsicament, amb el que Gardner en diu «intel·ligència intrapersonal», és a dir, la capacitat de conèixer-se un mateix, controlar-se i motivar-se. Aquesta intel·ligència intrapersonal està íntimament relacionada amb la interpersonal, la qual tractem de desenvolupar en el programa de competència social. Conèixer-se un mateix és el pas previ essencial per a conèixer els altres; controlar-se és necessari per relacionar-se amb els altres; automotivar-se és el requisit previ per a saber motivar els altres.

Quina seria la diferència entre competència i capacitat?

Si es vol i si s'explica bé, no hi ha dificultat en entendre les dues paraules com a sinònims. Però sembla que «capacitat» fa referència a una cosa prèvia, més aviat innata; mentre que «competència» es refereix a quelcom adquirit, conquerit, a voltes amb molt d'esforç.

Amb el programa de competència social, ¿orientem professionalment?

No. Malgrat que en educació tot està relacionat, entrenar en competència social és anterior a l'orientació professional. Tots els alumnes –i tots nosaltres– necessitem relacionar-nos bé, sigui quina sigui la professió que, després, escollim. Però, no hi ha dubte que hi ha professions que exigeixen més competència social que d'altres. Quan ensenyem competència als alumnes no els estem orientant de cara a aquestes professions, però sí que els estem capacitant per a exercir-les.

¿Tenir competències socials situa l'individu en avantatge respecte a d'altres professionals?

Sens dubte. Avui en dia, totes les grans empreses americanes i europees donen més importància a la intel·ligència interpersonal i a la competència social, que no pas a la intel·ligència lingüístico-matemàtica mesurada pel Coeficient Intel·lectual. Però crec que no s'ha d'orientar la competència social amb la finalitat de triomfar en les empreses i per a guanyar més diners com, desgraciadament, fa Goleman en el seu segon llibre sobre intel·ligència emocional, sinó que ha d'anar dirigida a relacionar-nos bé, a ser més humans i més feliços, a tenir famílies més cohesionades.

Quan ensenyem competència als alumnes, no els estem orientant de cara a aquestes professions, però sí que els estem capacitant per a exercir-les.

No s'ha d'orientar la competència social amb la finalitat de triomfar en les empreses i per a guanyar més diners sinó que ha d'anar dirigida a relacionar-nos bé, a ser més humans i més feliços, a tenir famílies més cohesionades.

La competència social no només ha de servir per a fer-nos feliços a nosaltres, sinó perquè sapiguem, també, fer feliços els altres.

Tenir competència social és sinònim de ser competents per a la vida?

Seguríssim, com acabo de dir ja en la resposta anterior. Però insisteixo: la competència social no només ha de servir per a fer-nos feliços a nosaltres, sinó perquè sapiguem, també, fer feliços els altres. I, gràcies per aquesta entrevista.

Un projecte que ens humanitza

El servei de la compassió i de la tendresa.

Fer servei és una revolució. Quan tothom es disposa a ser servit, nosaltres ens proposem servir. Oblidar-nos de nosaltres mateixos i descobrir què podem fer per als altres. L'evangeli cristià i els més alts missatges de la humanitat proposen aquest estil de vida. Les experiències ètiques més rellevants al llarg dels segles convergeixen en aquesta paradoxal invitació.

Per a fer servei s'ha de saber obrir els ulls, veure les necessitats que ens envolten, imaginar solucions, fer-se competent i donar-nos nosaltres mateixos. És un procés molt coherent. De vegades no ho veiem, de vegades no estem preparats, de vegades som covards. Per a cada fase hi ha un entrenament possible i és bo entrenar-s'hi amb els altres. L'opció que deci-

deix tot el procés és indefugiblement personal.

Els camps on exercir aquest servei són infinits. Potser la professió i la política són els més senzills de veure. Però n'hi ha de molt importants i que, potser, ens són més difícils de descobrir. Pensem en el servei que podríem fer si contribuís-sim a augmentar el goig i el bon humor de la gent que ens envolta. Pensem en el servei tan a l'abast de convertir la feina domèstica en un concurs d'atencions mútues.

Els nostres contemporanis semblen assedegats de benaurança. I si el secret de la nostra pròpia benaurança fos oferir una mica de benaurança als altres? Fer servei és descobrir aquesta estranya connexió.

Fèlix Martí

Crema de llimona

De la tieta Quimeta.

Si voleu sorprendre amics, parents i coneeguts acompanyeu la coca de revetlla d'una crema de llimona ben fresqueta.

Ingredients (per a 6 a 8 persones):

- 4 ous
- 4 llimones
- 4 cullerades de "maizena"
- 28 cullerades de sucre
- 1 litre d'aigua

Operativa

Preneu un bol i aneu-hi posant els diferents ingredients: la raspadura de les llimones i el suc, aneu introduint, a poc a poc i sense deixar de remenar, els altres ingredients: els 4 ous, les 4 cullerades de

maizena i les 28 cullerades de sucre amb un litre d'aigua. Passeu-ho per la batedora per deixar la barreja ben lligada (la clara dels ous farà aparèixer escuma). Un cop feta la mescla passeu-la per un colador ben fi, així no es trobaran els trossets de la pell de la llimona. Poseu el líquid en un pot i feu-lo coure a foc lent sense deixar de remenar. Tan bon punt arrenqui el bull, retireu-ho del foc i aboqueu-ho a la safata en què ho servireu. Deixeu-ho refredar, i poseu-ho a la nevera unes 12h. I ja està llesta per menjar. Aquesta crema és bona ben freda.

Ull viu! La cullera, sopera i les cullerades, generoses. I bon profit!

La nostra intervenció i l'orientació que donem

orientació
professional

Sempre des de la pràctica del dia a dia.

EL SECRET MÉS EVIDENT DE L'ESCOLA

Gemma Casals - Alumna EP Granollers

Com ens hem sentit orientats a l'escola és potser una pregunta que mai no ens hem fet, però que ens respon una de les qüestions més bàsiques dels objectius de l'ensenyament.

De ben segur que tots tenim al cap que anar a l'escola significa aprendre a sumar i restar, escriure, conèixer la història o les ciències... però hi ha un rerefons molt més important i que, justament pel fet de gaudir-ne sempre, no ens hi fixem. És, senzillament, aprendre a conviure. Després de la família, l'escola és el segon lloc on entrem amb noves maneres de pensar i veure el dia a dia, gent semblant a nosaltres, gent amb qui confiem o deixem de confiar, amb qui passem bons i mals moments i, sobretot, amb qui, junts, anem descobrint la vida i els secrets que aquesta amaga.

L'escola és un petit món, un simulacre de la vida que ens espera, una llarga i constant preparació. Una preparació que no només se centra en els estudis pròpiament dits, en els coneixements que adquirim o en el llançament cap al laberint professional cada vegada més complex i canviant i en el qual la tasca orientadora ens permet orientar-nos, sinó que va més enllà i mou molts més fils.

La preparació a què m'estic referint no és pas aquella predissenyada que serveix de guia per als alumnes i que els mostra quin camí podrien triar pel seu futur laboral. No. Parlo d'aquell aprenentatge que s'aconsegueix a còpia de l'experiència, del contacte i de les relacions amb la gent i que no seríem capaços d'obtenir tots sols. Des que naixem, la família ens ensenya valors i ens ajuda a créixer. A l'escola aprenem a aplicar aquests valors i a compar- tir-los amb els altres, a aprendre'n de nous i a rebutjar els que no ens són útils. Ens ajuda a entendre el sentit de la responsabilitat, la constància, la bondat, l'enveja, la competència, la fantasia, la il·lusió...

Bons o dolents, els conceptes ens van entrant de mica en mica i formen dins nostre un esquema de personalitat que l'escola ha intentat d'orientar.

Quan érem petits se'ns deia que féssim tal cosa i nosaltres la fèiem. Ni tan sols ens preguntàvem per què o com l'havíem de fer. Més endavant, enfront de la mateixa petició, ja ens qüestionàvem les raons d'aquell fet i si era necessari de fer-lo. I així, hem anat seguint fins al moment que hem estat capaços de rebutjar o de negar o, fins i tot, d'encomanar nosaltres alguna cosa. Els rols es van passant d'una mà a l'altra. Els que ens ensenyen a l'escola són els que ens serviran en el futur per al treball i per a l'autorealització professional. Els que aprenem a l'escola són els que ens serviran en el propi futur i l'autorealització personal.

Així és, doncs, com ens fem grans i anem coneixent la vida, però el que crec que realment val la pena de tots aquests anys és que aprenem el valor més bonic de tots: aprenem a ser persones.

**orientació
professional**

**L'INTERCANVI,
UNA EXPERIÈNCIA DIFERENT.**

Neus Ferran - EP Sarrià

Fa un parell d'anys, l'escola va tenir l'oportunitat de visitar una escola d'Escòcia, concretament el Moray College. Arran d'aquella visita, es va començar a dissenyar l'intercanvi, que ha estat sempre possible gràcies a la subvenció que ens va estar concedida pel programa Sòcrates. L'intercanvi s'ha realitzat aquest curs 2000-01, durant els mesos de març i maig.

En una primera trobada, vam pensar els continguts que podien ser motiu d'un projecte i que havien d'enriquir les dues tipologies d'estudi, objecte de l'intercanvi, i vam pensar que, donat que els estudiants eren de Màrqueting en el nostre cas i d'Informàtica i disseny de pàgines web en el seu, podíem crear un espai a la web de venda de productes dels dos països.

La idea principal era donar una orientació professional a un intercanvi i que aquesta orientació incrementés el currículum prescriptiu del nostre alumnat. Com que l'intercanvi cultural ja era innat al fet de passar 15 dies en cadascun dels països, vam començar a dissenyar un projecte comú de venda de productes. Els productes que podíem intercanviar entre tots dos eren begudes alcohòliques, ja que nosaltres podíem vendre cava i ells whisky en un espai dins de la web.

El fet de crear un espai B2B (bussines to

bussines) demanava, per la nostra part, inventar tot el contingut de creació d'empreses, de segmentació de mercats i ciberperfils, així com l'estudi de colors i de textos en pàgines web; i, en el seu cas, el disseny amb Front Page de l'espai, en concret de 4 pàgines web, que mostren un punt de venda de productes d'ambdós països i també els criteris perquè la compra sigui segura.

Es va començar a dotar el projecte de contingut el novembre de 2000, ja que l'alumnat escocès arribava a Barcelona el març, i es va concretar que les visites professionals a Catalunya fossin a empreses del ram del cava i concretament es van visitar les Caves Codorniu i les Miró, ja que unes eren l'exemple d'empresa multinacional del sector, amb vendes arreu del món i amb una gran producció totalment mecanitzada, i les altres eren un exemple d'empresa cava petita i acurada, de mitjana producció, però amb uns espais que mostraven la confecció artesanal. A més, complementant les visites de caire professional amb visites de tipus cultural que consistien en rutes per Barcelona i una visita al Museu Dalí de Figueres.

Abans que els escocesos arribessin a Espanya, es van crear comptes de correu electrònic per a tot l'alumnat que intervenia en l'intercanvi, per tal de facilitar la comunicació entre tots els participants. L'adreça era: alumnes@epsarria.es

Un cop els escocesos van arribar a Catalunya, els matins es van destinar al treball del projecte, per al qual es van preparar una sèrie de diapositives en PPT, amb els coneixements teòrics aplicables als temes a tractar a Catalunya, la creació d'empreses i tot el paperam necessari per a la creació de l'empresa a Catalunya i l'estudi de segmentació de mercats per al cas de les begudes alcohòliques.

Feta la primera concreció del que seria l'espai de vendes a la web, els escocesos van marxar cap al seu país d'origen i, durant els mesos que van passar fins a la quinzena en què el nostre alumnat volava a Escòcia, es va mantenir la comunicació per correu electrònic que va possibilitar que quan l'alumnat català estigués a Escòcia, s'anés de seguida per feina en la realització dels quatre portals per a la web. El nostre alumnat va passar allí la primera quinzena de maig, visitant la Vall d'Spey,

Elgin, Aviemore, Inverness, el Loch Ness, el castell de Cawdor, la destil·leria Glennfiddich i l'empresa tèxtil Johnstons. La part professional consistia en quatre espais a Internet que es dediquessin a la venda de cava i whisky. La concreció de tota la seva feina està al vostre abast a l'espai: <http://website.lineone.net/~squaredoch/>, on es poden veure quatre projectes que són els següents: *Cava dram*, *Grapa y grano*, *Spirit of Catalonia*, *Bonk*. Cadascun ben diferent!

L'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL A MATARÓ

Manel Moragas - EP Mataró

L'orientació professional en l'educació dels i de les nostres alumnes és cabdal.

Quan a l'Escola Pia Santa Anna ens vam plantejar d'endregar l'orientació que fèiem, van sorgir immediatament uns conceptes que calia tenir en compte:

Transversal: calia un programa d'orientació professional que abastés tots els ensenyaments que es fan: des de P3 fins a batxillerats, cicles formatius i formacions no reglades.

Multidisciplinar: per tant, la comissió que es va formar havia de tenir professionals de totes les etapes i de diverses disciplines educatives.

Progressiu: un programa que s'adaptés a l'evolució del nen o de la nena al llarg del seu creixement, treballant allò que cal i pot en la fase madurativa adient.

Integral: donat que tots els estaments que tenen contacte amb l'alumnat l'orienten, de forma conscient o no, cal un reconeixement i un compromís de tots els professionals en aquesta tasca.

QUÈ HEM FET?

Després de quatre cursos, vam començar definint quina havia de ser la filosofia de l'orientació professional que volíem a l'escola, definint-ne els objectius per a cada etapa.

Hem elaborat uns dossiers d'activitats orientadores per treballar a les tutories de grup a batxillerat i, uns altres per a ESO que, uns i altres, amb dos anys d'experimentació, aquest darrer curs, s'han pogut incorporar al PAT.

Ara acabem d'enllestir el material per a la infantil i la primària. En aquestes dues etapes, gran part de la feina ha consistit en detectar tot allò que ja es fa en la programació quotidiana i remarcar-ne els valors professionalitzadors que conté. Es tracta de prendre consciència de tot el que ja es fa i no cal afegir-hi gaire cosa més.

Actualment estem treballant en l'orientació als Cicles Formatius, uns ensenyaments que, des de la seva concepció, ja són eminentment professionalitzadors però que necessiten, també, una programació lligada amb la resta de les etapes.

I QUÈ ENS QUEDARÀ PER FER?

Hi ha dos reptes importants que cal assolir, encara. Primerament, conscienciar que l'orientació és responsabilitat de tots, que no es pot deixar només en mans dels tutors i, encara menys, dels tutors de final de cicle. L'altre, deixar muntat i funcionant un sistema de programació i avaluació integral a l'escola que funcioni igual que qualsevol altra àrea pedagògica.

I aquí estem perquè feina continua!

JO, DE GRAN, VULL SER ... EL MÓN DEL TREBALL VIST AMB ELS ULLS DELS PETITS.

Carme Duran - EP Olot

Si entenem l'orientació professional com un eix transversal al llarg de totes les etapes educatives, des de l'etapa infantil fins als ensenyaments postobligatoris, estarem contribuint al desenvolupament personal i social dels nostres alumnes alhora que els preparem de forma significativa per a la vida.

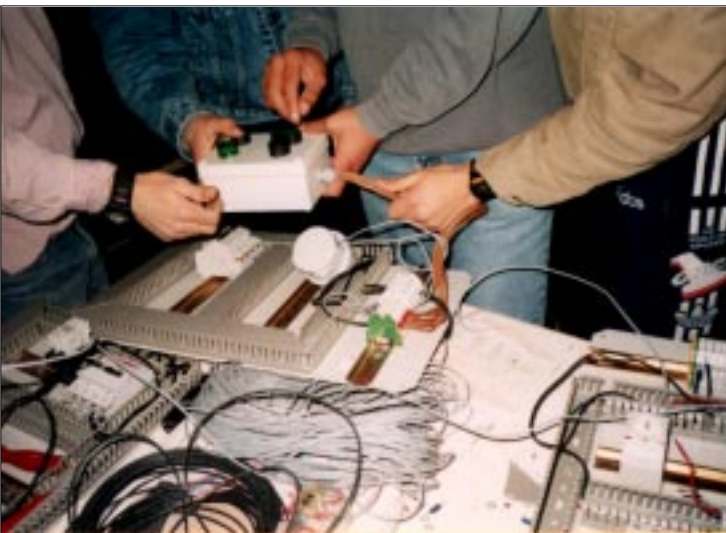
**orientació
professional**

**orientació
professional**

Reconèixer i valorar la importància, la necessitat i la utilitat de tota mena de treballs, descobrir les necessitats comunes dels habitants del barri o poble (sanitàries, d'alimentació, de vestit...) i conèixer i valorar els serveis col·lectius i com es pot col·laborar en el seu bon funcionament són els objectius que l'equip de mestres d'infantil i de primària s'ha plantejat per abordar el tema de l'estudi del món del treball, de les professions i dels oficis de l'entorn més proper.

Els objectius i continguts d'aprenentatge estan basats en l'àrea de coneixement del medi social conjuntament amb altres de diferents àrees per tal de fer una proposta més globalitzadora.

Un aprenentatge d'aquest tipus no pot ser només teòric, a l'escola ens hem plantejat acompanyar les activitats relacionades amb el món laboral amb una sèrie de sortides que complementen el treball que es fa a l'aula. En aquest treball s'hi incorporen diferents tipologies d'activitats: teòriques, pràctiques, de recerca i investigació, manipulatives, lúdiques... alhora que es potencien les capacitats d'observació, percepció i atenció.

Enguany, els nens i nenes d'infantil han elaborat una sèrie de projectes relacionats amb el món dels oficis i les professions dels pares i les mares, la qual cosa ha propiciat que es portessin a terme visites a diferents llocs de treball: una pizzeria, una cooperativa de fabricació de iogurts, un forner, un dentista...

Un dels projectes que es porten a terme a cycle inicial és el dels bombers. Partint de la pluja d'idees, del que saben i del que volen saber, els nens i nenes comencen a investigar i complementen el treball visitant el parc de bombers d'Olot, on tenen l'oportunitat de visitar les instal·lacions, utilitzar algunes eines pròpies dels bombers i preguntar-los tot allò que volen saber.

També han pogut visitar la Policia Municipal i Correus, i puntualment, pares i mares s'han acostat a les aules per explicar les seves experiències professionals als nens i nenes. Hi han intervingut biòlegs, mecànics, metges, logopedes, administratius, farmacèutics i enginyers.

Pel que fa al cycle mitjà, l'equip de professors té programats uns tallers de l'àrea de socials l'objectiu dels quals és fer un estudi dels diferents sectors de treball que hi ha a la comarca, des dels oficis antics –molts d'ells encara perduren– fins al comerç i el mercat. També descobreixen el funcionament de les institucions més representatives. Com en els altres cicles, acompanyen gran part de les explicacions teòriques amb sortides i visites a diversos llocs per comprovar què s'hi fa i qui hi treballa: l'ajuntament, l'emissora de ràdio, la biblioteca, el museu comarcal, els Mossos d'Esquadra...

Els alumnes del cycle superior han analitzat les activitats econòmiques del seu entorn i han tingut l'oportunitat de realitzar diverses sortides. La visita a tres granges d'animals els porta a l'observació del sector primari. El sector secundari –la indústria, tan important a la nostra comarca– l'analitzen visitant una empresa d'elaboració i manipulació del cartró, o observant com es fa ceràmica en un taller de La Bisbal d'Empordà (Baix Empordà) i si el que interessa és comprovar de prop el sector terciari, tenen ocasió de passejar-se per les botigues que la venen. Si bé aquest tipus d'orientació adquireix gran importància al final d'etapes educatives que requereixen una presa de decisions, el cert és que si es produeix al llarg de tota l'escolaritat i formant part del currículum, ajudarà l'alumne a formar-se una imatge més ajustada d'ell mateix, a conèixer les pròpies possibilitats i les del seu entorn i a continuar aprenent més enllà del marc estrictament escolar.

Del treball interescolar al grup de projecte

per millorar

Un encàrrec cap a la coherència.

L'orientació professional, vista des de la interdisciplinarietat i la transversalitat, és una feina de l'escola.

Iniciem el grup de projecte, el curs 99-00, amb l'encàrrec de pensar l'orientació professional a l'Escola Pia.

CONSTITUCIÓ DEL GRUP

El factor més interessant o significatiu que ens pot definir com a grup és la seva heterogeneïtat. El formem representants de diferents escoles i de diferents etapes educatives, i amb experiències des de diferents vessants.

INICI

El primer que ens vam plantejar va ser com enfocar el projecte. Havíem de ser realistes i pràctics. Resultava difícil delimitar l'àmbit de treball. Volíem que el projecte tingués uns objectius amplis, però emmarcats perquè esdevingués una eina útil. El projecte s'identifica com un document referencial. Vam acabar consensuant que havia de tenir dues parts diferenciades: una teòrica on poder situar la segona de contingut totalment pràctic, amb exemples d'activitats adreçades a les diferents etapes educatives, amb l'objectiu d'esdevenir una guia per desenvolupar altres materials. Vam formular les tradicionals preguntes del *què, per què, com, quan i qui* de l'orientació professional.

El **què** ens va generar el debat més important: discernir on acaba *orientació* i on comença *orientació professional*. En quatre coses però, estàvem unànimement d'acord:

- *L'orientació professional s'inicia a P-3 i és present al llarg de tot el currículum.*
- *TOTS orientem:* tots els educadors som agents d'orientació inclosos els pares.
- *L'orientació és un procés de cicle vital,* (no un moment puntual), que comença a P-3 i acaba en els ensenyaments postobligatoris i que dins del cicle educa-

tiu cal fer un èmfasi especial en etapes que acompanyen la presa de decisions: són aquells moments puntuals en què cal intensificar i concretar molt més l'orientació professional (sobretot, en acabar l'ESO i el Batxillerat). I, quan acaba?... Segurament mai.

- Moltes de les *activitats* que fem a les escoles *tenen una vessant orientadora.* El mestre o professor moltes vegades no n'és prou conscient de la transcendència que té la seva intervenció i que qualsevol activitat plantejada a l'aula, des de qualsevol àrea o matèria, pot tenir un gran valor per a una orientació professionalitzadora.

L'orientació ha de servir per conèixer-nos millor a nosaltres mateixos i la realitat que ens envolta, per tal de poder prendre decisions.

ELABORACIÓ DEL PROJECTE

Arribar a definir l'orientació professional com un projecte innovador era el nostre repte.

Per tant, iniciem un procés formatiu per a tot l'equip, a càrrec dels professors Rafael Bisquerra i Joan Riart. Cadascun dóna una visió molt diferent de l'orientació professional. Aquest fet ens és molt enriquidor a l'hora d'elaborar el projecte.

A partir d'aquí concretem l'orientació professional en tres àmbits actuació:

- a) *Autoconeixement en la seva dimensió cognitiva i en la seva dimensió emocional* (autoestima).
- b) *Coneixement de l'entorn en tres dimensions:* educativa, social i laboral.
- c) *Presa de decisions.*

Com afirma el professor Rafael Bisquerra: «Dins un món cada vegada més complex, l'orientació ha de servir per conèixer-nos millor a nosaltres mateixos i la realitat que ens envolta, per tal de poder prendre decisions amb més probabilitat d'èxit».

Montse Basseda - EP Caldes

Noticiari breu

CALASSANCI

JOCS FLORALS

L'escola ha participat com cada any en els Jocs Florals de Ciutat Vella que han tingut lloc al Liceu. S'han presentat 6 treballs en les modalitats de poesia i prosa i en les categories d'alumnes de 1r i 2n d'ESO i Cicles Formatius de Grau Mitjà. L'alumne Xavier de Solà, de 2n d'ESO, ha estat guanyador d'una de les categories amb la poesia "Un pobre noi negre". El proper dia 7 de juny optarà al premi Ciutat de Barcelona, representant el districte de Ciutat Vella. Enhorabona i molta sort.

FESTA DE LA FAMÍLIA

El passat diumenge 6 de maig vam celebrar la Festa de la Família que, organitzada per l'AMPA, l'equip de professors i personal d'administració i serveis, vam poder oferir als alumnes, a llurs famílies i als veïns, espais lúdics i de convivència: atraccions, tallers, competicions i exposicions. Va ser una jornada de gran participació a l'escola.

GRANOLLERS

1a FESTA LITERÀRIA

El dilluns 7 de maig, a les 8 del vespre va tenir lloc a l'església de l'edifici de l'avinguda St. Esteve el lliurament de premis de la 1a Festa Literària organitzada per l'escola i oberta a tota la comunitat educativa (alumnes, exalumnes, familiars i personal docent i no docent).

L'acte va ser un èxit d'assistència i participació: més de 400 treballs van optar als premis de les diferents categories i 30 literats van acabar pujant a la taula presidencial a recollir el premi que els distingia com a guanyadors.

Els escrits guanyadors s'han publicat al número del mes de maig de la revista «El Crit» de l'escola i també es poden consultar a l'adreça: www.epiagranollers.net

IGUALADA

UN TREBALL DE RECERCA GUARDONAT

Albert Albareda i Valls, alumne de 2n de batxillerat, sota la direcció d'Engràcia Caro, professora de l'escola, elaborà el treball de recerca «Arnau de Solsona (elaboració d'una novel·la històrica)», basat en l'aplicació de les tècniques i teories literàries en una novel·la històrica. Aquest excel·lent treball, digne de tot tipus d'elogis, ha estat reconegut amb el Premi Baldiri Reixach i amb un altre premi de l'Escola Universitària «Abat Oliba» de Barcelona.

MATARÓ

EXPOSICIÓ DE PINTURA

«Els colors del Maresme» és el títol de l'exposició de pintura dels alumnes de 2n. de bat-

xillerat artístic que s'ha organitzat conjuntament amb l'ajuntament de Sant Vicenç de Montalt. L'exposició es va inaugurar el dia 3 de maig a la sala d'exposicions del Casal de Cultura d'aquesta població maresmenca i restà exposada fins el dia 20 del mateix mes.

Aquesta activitat ha significat per als joves la possibilitat d'exposar, per primera vegada, la seva obra en un espai de caràcter públic, «tot desitjant que sigui la primera de moltes en el llarg i meravellós camí de les arts», com diu l'escrit de presentació de l'exposició.

NOSTRA SENYORA

PREMIS CANGUR 2001

L'alumna M. Àngels Travessa Sucarrats, de 4t d'ESO, va quedar classificada en 3r lloc d'un total de 2544 participants de tot Catalunya, del nivell 2 de les proves Cangur d'aquest curs. El corresponent premi li fou lliurat el 10 de maig al CCCB en un acte organitzat per la Societat Catalana de Matemàtiques. Per segon any consecutiu, aquesta noia ha quedat classificada entre els 10 primers de Catalunya. Enhorabona!

OLOT

CONCURS "FEM MATEMÀTIQUES"

La Glòria Planellas, en Carles Saña, l'Andreu Oliveras i en Joan Sala, alumnes de 6è de Primària de l'escola, es van classificar per a la segona fase del Concurs "Fem Matemàtiques", organitzat per ADEMG (Associació d'enyants de matemàtiques de les comarques gironines). D'entre aquests, en Joan Sala ha quedat classificat en el primer lloc dels alumnes de les comarques de Girona. La nostra felicitació.

SABADELL

EGIPTE: UN TREBALL MONOGRÀFIC

Fa dos cursos que, a l'escola, vam decidir que seria interessant que l'educació infantil, la primària i el 1r cicle d'Eso treballassin conjuntament algun aspecte relacionat amb el món de l'art. El curs passat vam fer un treball sobre el modernisme i, enguany, ho hem fet d'Egipte. Cada any intentem d'organitzar alguna visita relacionada amb el tema; per això s'ha anat al Museu Egipci o bé a veure la pel·lícula «Els miste-

ris d'Egipte». S'ha introduït, també, l'experiència de fer un *matinal de tallers*, amb la participació de tots els cursos. L'Aplec Pasqual del passat 27 de maig va servir per posar punt i final a tot aquest treball amb l'exposició «Un pas-seig per la vall del Nil».

SITGES

SETMANA SOLIDÀRIA

Cada curs, l'escola fa present una realitat que demana de la nostra solidaritat. Enguany, hem girat la mirada vers el continent africà, segurs que tenim moltes coses a aprendre d'ells.

Des del dia 15 fins al 19 de maig s'ha fet una exposició de molts objectes i jocs africans.

A més, el divendres 18, al pati de l'escola, tingué lloc el berenar solidari, amb coca i xocolata, en benefici dels més necessitats i es vengueren productes de «comerç just». Els beneficis del berenar es destinaran a ajudar una llar d'infants d'una barriada de Dakar, de la qual en tenen cura els escolapis.

TERRASSA

PREMIS BALDIRI REIXAC

12 alumnes de 3r d'ESO de l'escola van ser guardonats amb un dels Premis Baldiri Reixac d'aquest curs. En Ferran Casulleras, Pol Sanllehí, Anna Adell, Patricia Amores, Clara Baltà, Jose A. López, Marc Torras, Emili Panzuela, Rafel Prim, Lluís Soler, Alejandro Alonso i Francisc Hita van ser premiats pel seu treball «Els descobriments i el mar» realitzat el curs passat com part del crèdit variable «Els descobriments geogràfics» que dicta a 2n d'ESO el professor Jordi Oliva.

PREMI D'INVESTIGACIÓ ABAT OLIBA

L'alumne de 2n de Batxillerat Humanístic, David Casals, va obtenir el primer premi al certamen «Abat Oliba a la investigació» per a estudiants de batxillerat organitzat pel Centre d'Estudis Universitaris Abat Oliba. pel seu treball sobre el «Present, passat i futur de RTVE» molt ben valorat per l'interès del tema, el seu rigor científic, així com per la seva qualitat lingüística i de presentació. El premi consistí amb 200.000 pessetes i una beca per a estudiar al Centre d'Estudis Universitaris Abat Oliba i, a més, se'n van donar 100.000 pessetes en material escolar para l'escola.

VILANOVA

XXXI TROBADA

DE PETITS CARAMELLAIRES

El dia 1 de maig, els carrers i les places de Vilanova es van omplir d'infants, de color i de cants. Més de 700 nens i nenes de 26 corals infantils de les comarques de l'Anoia, del Baix Llobregat i

del Garraf van celebrar la 31a Trobada de petits caramellaires. La coral «La Moreneta» integrada per alumnes de l'Escola Pia de Vilanova i patrocinada per l'Associació de Pares de l'escola va ser l'amfitriona i organitzadora d'aquest aplec que ha tingut un ampli ressò tant en els mitjans de comunicació local com en els de Barcelona. La Trobada ha estat un èxit i ha compensat la dedicació de la junta de l'APA, pares de cantaires, direcció de l'escola, alumnes grans voluntaris... que durant mesos han treballat de valent perquè el dens programa d'actes satisfés els participants, cantaires i famílies. I fins i tot el temps ens va permetre dur a terme la majoria dels actes previstos.

INSTITUCIÓ

XIII JORNADA D'ESPORT I CONVIVÈNCIA

El divendres 11 de maig, es va celebrar a Olot la XIII Jornada Esport i Convivència, que aplegà gairebé un miler d'alumnes de 6è de Primària de 14 dels centres de l'Escola Pia de Catalunya i una vuitantena de professors acompanyants.

Amb l'objectiu de compartir amb companys de diferents escoles escolàpies una jornada de convivència i de gaudir d'una bona estona practicant l'esport o activitat preferida, els alumnes van poder participar en activitats com el futbol, basquet, volei, natació, tennis taula, aerobí, atletisme, un taller amb canoes, tirolines, rocòdrom i tir amb arc o en una excursió pels voltants de la Fageda. Després de les activitats, fetes al matí, al Pavelló Municipal es duqué a terme el dinar de germanor i l'acte de cloenda, que consistí en una exhibició de bike-trial a càrrec del Club de bici-trial d'Olot.

EXPLICA'NS LA TEVA RELIGIÓ

Elaborat pel grup de treball del CEP-1, acaba de sortir publicat el llibret «Explican's la teva religió». Es tracta d'una petita mostra d'una cultura religiosa que hem de tenir per acceptar i entendre, en la mida del possible, tota la gent que s'acosta a la nostra terra i que vol conviure amb nosaltres. Aquest és un material de suport que pot servir per fer-nos adonar que, com diu en totes les fitxes, «la religió és signe de la nostra relació amb Déu i signe d'unió amb els altres».

CONVIVÈNCIES FAMILIARS

Del 12 al 22 d'agost d'enguany, tindran lloc a la Vall de Pineta (Osca), les convivències familiars que, ja des de fa anys, es duen a terme. Si us cal més informació podeu sol·licitar-la al telèfon 93 455 31 04, de 17 a 22 h., de dilluns a divendres, com també a la web de *Colònies familiars per a tots*:

<http://humano.ya.com/josepmai44/index.htm>

Orientar: de les receptes a la implicació

Per a un complet desenvolupament.

A poc a poc les capacitats laborals bàsiques van arribant a l'escola. I això va enriquant un dels tants conceptes del marc escolar que amb els anys han evolucionat. Molt en caricatura, s'ha passat d'aquell «i jo per què serveixo?» a «he de conèixer bé les meves capacitats i els meus interessos per poder treure el màxim partit de mi mateix». I de la figura d'aquella persona que anunciava el futur —massa sovint negatiu: *no serveixes per a ...*— a la d'un professional, bon coneixedor de les opcions posteriors, que obre portes i planteja reptes.

Però, aquest personatge més o menys present a les nostres escoles, no el tenim massa abandonat o aïllat? I no ens pensem sovint que només serveix 'pels grans'? Tots els docents som —hauríem de ser— orientadors. I això comporta conèixer el món del treball, dels serveis, de les empreses, ... Però sovint, que lluny no queda tot això del nostre horitzó immediat, capacitats com estem en d'altres problemes més 'pedagògics'!

Calen ponts reals. L'escola no pot restar aïllada dels àmbits de producció i de generació de serveis. Quants empresaris, encarregats de taller, professionals liberals, agents comercials, responsables de formació laboral específica, ... vénen a l'escola a dialogar amb els docents sobre la realitat d'avui? Seria positiu per ambdues bandes: ells també podrien conèixer com es construeix i s'estructura una persona des de l'òptica de les capacitats bàsiques i de les actituds i maneres de fer.

Potser sí que abans que ens vingui la propera reforma pedagògica i organitzativa — ja comença a moure's, no en sentiu la remor?— tenim encara uns cursos per enriquir-nos en aquesta temàtica.

I, si orientar no és tant donar receptes com crear les condicions per a un bon coneixement de les possibilitats i per a permetre una opció conseqüent, tot plegat no donaria més 'orientació' a la nostra feina?

Ah! I bones vacances a tothom (quan arribin)!

Zum-zum

papers

és una publicació del
SECRETARIAT DE LES INSTITUCIONS ESCOLARS DE L'ESCOLA PIA DE CATALUNYA
 Ronda de Sant Pau, 80 2n
 08001 Barcelona
 Tel.: 93 441 00 04
 Fax: 93 441 02 87
 e-mail: escolapia@epcat.net
 http://www.epcat.net

Consell de redacció:

Oriol Blancher,
 Ricard Coma,
 Xavier Gilabert,
 Carme Guàrdia,
 David Magri,
 Eulàlia París.

Col·laboradors:

Josep Castillo,
 Beatriu Garrido,
 Miquel Mateo,
 Pere Vilaseca.

Maquetació:

Carme Roig.

Coordinació:

Eulàlia París.

papers@epcat.net

Després del treball
 de tot un curs
 i de cara a un
 ben merescut descans,
 ens plau desitjar-vos,
 des de «Papers»,
 Bones vacances
 i bon retorn!

agenda

juny 2001

1. CEP-1, de 2/4 de 4 a 6.
7. Formació administradors: temes laborals, de 10 a 2/4 de 2.
11. Reunió Consell de les Institucions, de 7 a 9.
13. Alifara, de 5 a 9.
- 16-20. Estadets Pedagògiques.
22. Darrer dia del curs lectiu.
23. Reunió Junta Federació d'APAS, de 10 a 1, a l'EP Sant Antoni.
- 25-30. 6 dies diferents.

juliol 2001

2. Inici horari intensiu de l'EG.
 Continuació formació multimèdia (*)
3. Continuació formació multimèdia (*)
9. Formació secretaris, de 10 a 1.

Si no es diu altrament, les activitats col·lectives es realitzaran als locals de l'Equip de Gestió.

(*) Alerta! Canvis respecte al calendari general.

